

Máj 2023

POLÁČEK & PARTNERS
advokátska kancelária / law firm

Monitoring stavebníctva a envirolegislatívy

Najdôležitejšie legislatívne zmeny a zaujímavé novinky

MONITORING / máj 2023

Práva patria bdelym, ktorí sa o ne aktívne zaujímajú. A legislatívne zmeny môžu mať pre vás a vaše podnikanie zásadný význam. V advokátskej kancelárii **POLÁČEK & PARTNERS** preto sledujeme všetky zmeny legislatívy za vás. **Pozrite si najdôležitejšie právne novinky za mesiac máj 2023.**

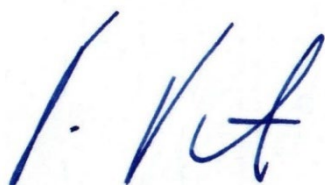
Do pozornosti dávame **návrh novely Zákona o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom.**

Upozorňujeme taktiež na **prebiehajúce vyhodnocovanie MPK k návrhu Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje Národný park Slovenský kras, jeho zóny a ochranné pásma.**

Poukazujeme aj na **nový Zákon o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia z dielne Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.**

O ďalších zaujímavostiach za mesiac máj 2023 sa bližšie dočítate v tomto monitoringu.

Prajeme príjemné čítanie!

Pavol Poláček, advokát a partner

1. ČO SA ZMENILO?

STAVEBNÍCTVO	
Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon)	nie
Zákon č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v časti § 631 – § 656 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v časti § 536 - § 565 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)	nie
Zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie
Zákon č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách	nie
Zákon č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá	nie
Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní	nie
Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok)	nie
Zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania	nie
Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania	nie
Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní	nie
Zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe	nie
Zákon č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie	nie
Vyhláška SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii	nie
Vyhláška SR č. 453/2000 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona	nie
Vyhláška SR č. 436/2000 Z. z. ktorou sa upravujú podrobnosti o obsahu žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti	nie
Vyhláška č. 17/1982 Zb. o technických požiadavkách na výstavbu skupinových rodinných domčekov v osobnom vlastníctve	nie
Vyhláška č. 162/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam skupín stavebných výrobkov a systémy posudzovania parametrov	nie
Vyhláška č. 364/2012 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 35/1984 Zb. ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie

Vyhláška č. 461/2009 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia	nie
Vyhláška č. 284/2013 Z. z. o podrobnostiach o výške poskytovanej podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania, o všeobecných podmienkach poskytnutia podpory a o obsahu žiadosti	nie
Vyhláška č. 107/2019 Z. z. o podrobnostiach o výške príspevkov a o náležitostiach žiadosti o poskytnutie príspevkov poskytovaných v súvislosti s energetickou hospodárnosťou rodinných domov	nie
Vyhláška č. 181/2019 Z. z. o výške dotácie na obstaranie nájomného bytu, obstaranie technickej vybavenosti a odstránenie systémovej poruchy bytového domu a o výške oprávnených nákladov na obstaranie nájomného bytu	nie
Vyhláška č. 401/2007 Zb. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol	nie
Vyhláška č. 311/2009 Z. z. o výpočte energetickej hospodárnosti budov a obsah energetického certifikátu	nie
Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko	nie

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí	nie
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší	nie
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	nie
Zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia	nie
Zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách	nie
Zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov	nie
Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie

Zákon č. 140/2014 Z. z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách	nie
Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 113/2006 Z. z., ktorou sa stanovujú podrobnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie	nie
Vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Vyhláška č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov	nie
Vyhláška č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch	nie
Vyhláška č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov	nie
Vyhláška č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky MPRV SR č. 59/2013 Z. z.	nie
Vyhláška č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší	nie
Vyhláška č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí	nie
Vyhláška č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov	nie
Vyhláška č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona	nie
Nariadenie vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy	nie
Nariadenie vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd	nie
Nariadenie vlády č. 755/2004 Z. z. ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd	nie
Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov	nie

Poznámka: V našom legislatívnom monitoringu pre vás sledujeme zmeny vyššie uvedených právnych predpisov, ktoré boli publikované v Zbierke zákonov za uplynulý mesiac. V Zbierke zákonov SR neboli za mesiac máj 2023 publikované žiadne zmeny z vyššie uvedených právnych predpisov.

2. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

:: Návrh novely Zákona o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom

Dňa 26.5.2023 bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený poslanecký návrh novely zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení

neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom), ktorý je evidovaný pod číslom parlamentnej tlače 1735.

Účelom novely zákona podľa navrhovateľa je vytvoriť podmienky a postup na určenie nezistených vlastníkov ako aj zmierniť krivdy spáchané v čase neslobody v rokoch 1948 – 1989. Súčasná situácia vznikla v období neslobody v časoch socializmu. Ako ďalej uvádza navrhovateľ, Štát zapríčinil vznik kategórie nezistených vlastníkov, nezaujem o vlastníctvo, keďže štát vlastníkov prenasledoval, vyvlastňoval, odnímal a prenechával iba užívacie právo k pozemkom a prevádzal ho na rôzne socialistické organizácie typu JRD, štátne majetky a podobne, prípadne ponechal iba holé vlastníctvo bez akéhokoľvek úžitku, zámerne sabotoval evidenciu vlastníckych vzťahoch v registroch (pozemkovej knihe, evidencii nehnuteľností a pod.).

Návrh zákona rieši problematiku identifikácie nezistených vlastníkov komplexne, úpravou viacerých súvisiacich právnych predpisov. Upravujú sa nové kompetencie pre Slovenský pozemkový fond a okresné úrady, definuje sa pojem nezistený vlastník, zavádzajú sa viaceré typy konania pre identifikáciu nezistených vlastníkov a zriaďuje sa register zistených vlastníkov.

Sprievodnú dokumentáciu k návrhu zákona nájdete **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete **TU**.

:: **Novela Vyhlášky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe a rozsahu vedenia a poskytovania evidencií a stanovenia obvyklej výšky nájomného**

V Zbierke zákonov SR bola dňa 24.5.2023 zverejnená Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 175/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 172/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe a rozsahu vedenia a poskytovania evidencií a stanovenia obvyklej výšky nájomného (Vyhláška o evidencii a obvyklej výške nájomného).

Návrh vyhlášky vychádza z novely zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov (Zákon o nájme poľnohospodárskej pôdy). Predmetnou novelou sa s účinnosťou od 1. septembra 2022 v § 14 ods. 2 uložila povinnosť nájomcom viesť výlučne elektronickú evidenciu pozemkov, ktoré majú prenajaté a ktoré vlastní a obhospodarujú.

Cieľom návrhu vyhlášky je zosúladiť ustanovení so zákonom č. 504/2003 Z. z., ktoré až doposiaľ umožňovalo viesť evidenciu aj v listinnej podobe. Novelou vyhlášky sa bližšie špecifikuje adresa trvalého pobytu fyzickej osoby, miesto podnikania fyzickej osoby podnikateľa a sídlo právnickej osoby o údaje ako ulica, súpisné a orientačné číslo, obec, mesto a poštové smerové číslo. Zároveň sa upravuje aj príloha č. 3, ktorou sa dopĺňa údaj o pozemkoch, ktoré samotný nájomca vlastní a obhospodaruje, čím dôjde k zosúladeniu s právnou úpravou Zákona o nájme poľnohospodárskej pôdy.

Novela vyhlášky je účinná od 1.7.2023 a jej znenie nájdete **TU**.

Znenie Vyhlášky o evidencii a obvyklej výške nájomného účinné od 1.7.2023 nájdete **TU**.

:: **Novela Zákona o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá**

V Zbierke zákonov SR bol dňa 11.5.2023 zverejnený zákon č. 159/2023 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 669/2007 Z. z. o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (Zákon o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest, alebo tiež Zákon o výstavbe diaľnic).

Cieľom novely Zákona o výstavbe diaľnic je v nadväznosti na potrebu zefektívnenia a akcelerácie procesov prípravy pri výstavbe diaľničnej siete v SR optimalizácia jednotlivých procesov, predovšetkým úpravou lehôt tak, aby sa zabezpečil náležitý prínos predpokladaných socio-ekonomických benefitov výstavby diaľničnej siete zadefinovanej v prílohách k Zákonu o výstavbe diaľnic.

Investičná príprava diaľnic a ciest pre motorové vozidlá v podmienkach Slovenskej republiky nie je podľa navrhovateľov zákona z časového hľadiska dostatočne efektívna. Táto skutočnosť je determinovaná v rámci jednotlivých procesov najmä náročnou administratívnou záťažou na investorov stavieb diaľnic v kontexte jednotlivých fáz získavania nevyhnutných povolení a vyjadrení (duplicitné ekonomické hodnotenia ÚHP v každej fáze procesu prípravy, neúmerné požiadavky dotknutých orgánov alebo externých subjektov a pod.).

Tieto aspekty vo vzájomnej korelácii následne častokrát spôsobujú neplatnosť niektorých skôr vydaných rozhodnutí, čo vedie k duplicitnému a zdĺhavému procesu získavania a obnovovania niektorých rozhodnutí. Vzniknuté časové straty v rámci jednotlivých fáz investičnej prípravy a výstavby diaľnic vedú z pohľadu investorov stavieb diaľnic k neefektívnemu vynakladaniu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu v súvislosti s omeškaním prípravy jednotlivých stavieb diaľnic.

Implementácia navrhovaných legislatívnych opatrení s cieľom akcelerovať a zefektívniť proces investičnej prípravy diaľnic je podľa predkladateľov nevyhnutným predpokladom pre naplnenie strategických cieľov v oblasti cestnej infraštruktúry na území Slovenskej republiky, najmä v kontexte plynulého a efektívneho rozvoja diaľničnej siete, a to nie len národného významu, ale aj významu medzinárodného.

Novela zákona je účinná od 1.6.2023 a jej znenie nájdete **TU**.

Znenie Zákona o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest, účinné od 1.6.2023 nájdete **TU**.

:: **Prebieha vyhodnocovanie MPK k návrhu Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje Národný park Slovenský kras, jeho zóny a ochranné pásmo**

Dňa 24.5.2023 začalo prebiehať vyhodnocovanie MPK k návrhu Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje Národný park Slovenský kras, jeho zóny a ochranné pásmo (číslo legislatívneho procesu LP/2023/262).

Nariadením vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje Národný park Slovenský kras, jeho zóny a ochranné pásmo budú podľa § 30 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (Zákon o ochrane prírody a krajiny) ustanovené štyri zóny a budú upravené hranice národného parku a jeho ochranného pásma. **Dôvodom zmeny hraníc a zonácie NP Slovenský kras je prehodnotenie tohto územia z hľadiska stavu biotopov a povahy prírodných hodnôt a cieľov ochrany.**

Národný park Slovenský kras bol vyhlásený nariadením vlády Slovenskej republiky č. 101/2002 Z. z., ktorým sa vyhlasuje Národný park Slovenský kras na výmere 34 611,0832 ha, resp. s výmerou ochranného pásma 11 741,5677 ha. **V návrhu zonácie je výmera národného parku zvýšená na 35 527,88 ha a naopak, výmera jeho ochranného pásma znížená na 5 715,98 ha, pričom zóna A tvorí 24,18 % výmery národného parku, zóna B 3,34 %, zóna C 72,37 % a zóna D bola navrhnutá na 0,10 % jeho výmery.** Uvedené zóny národného parku boli určené v súlade s § 30 Zákona o ochrane prírody a krajiny tak, že zóna A predstavuje piaty stupeň ochrany, zóna B predstavuje štvrtý stupeň ochrany, zóna C predstavuje tretí stupeň ochrany a zóna D predstavuje druhý stupeň ochrany. **Vyhlásením zón národného parku dôjde k zrušeniu 14 chránených území, s ktorými sa tento národný park prekrýva.**

Národný park po vymedzení zón bude zodpovedať manažmentovej kategórii chránených území podľa IUCN Národný park – kategória II. IUCN definuje národný park ako rozsiahle prírodné alebo prírode blízke územie, určené na ochranu veľkoplošných ekologických procesov spolu s množstvom druhov a ekosystémov charakteristických pre dané územie, ktoré zároveň dávajú možnosť pre uplatnenie duchovných, vedeckých, vzdelávacích, rekreačných zámerov, či pre návštevnosť, ktoré sú zlučiteľné s cieľmi ochrany územia.

Účelom vyhlásenia zón národného parku je predovšetkým zabezpečenie priaznivého stavu predmetov ochrany, ktorými sú (prioritné) biotopy európskeho a národného významu, biotopy (prioritných) druhov európskeho a národného významu – rastlín i živočíchov, druhy vtákov a abiotické javy. Predmetom ochrany sú tiež prirodzené procesy a prirodzený vývoj prírodných spoločenstiev nachádzajúcich sa na území národného parku.

Spríevodnú dokumentáciu k novele nájdete **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete **TU**.

:: Prebieha vyhodnocovanie MPK k Nariadeniu vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Stolica

Dňa 5.5.2023 začalo prebiehať vyhodnocovanie MPK k návrhu Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Stolica (číslo legislatívneho procesu LP/2023/211).

Dôvodom predloženia návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Stolica do legislatívneho procesu, je splnenie požiadavky vyplývajúcej z článku 4 ods. 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2), podľa ktorého členské štáty určia lokality uvedené v zozname lokalít európskeho významu ako osobitné chránené územia a stanovujú priority v oblasti ochrany a potrebné opatrenia, najneskôr do šiestich rokov.

Navrhovaný Chránený areál Stolica zasahuje do územia európskeho významu SKUEVo203 Stolica a do Chráneného vtáčieho územia Muránska planina – Stolica.

Predmetom ochrany chráneného územia je predovšetkým 16 biotopov európskeho významu a národného významu podľa prílohy č. 1 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 170/2021 Z. z.“), biotopy 4 chránených druhov rastlín podľa prílohy č. 4 k vyhláške č. 170/2021 Z. z., biotopy 19 druhov vtákov a 4 ďalších chránených druhov živočíchov európskeho významu podľa prílohy č. 5 k vyhláške č. 170/2021 Z. z., ako aj vybrané abiotické javy.

Spríevodnú dokumentáciu k novele nájdete **TU**.

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete **TU**.

:: **Ministerstvo dopravy reaguje na pokračujúci rast cien, chce zvýšiť dotáciu na nájomné byty**

V nadväznosti na pokračujúci rast cien stavebných prác, materiálov a výrobkov pripravuje Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky **novelu vyhlášky o výške nákladov na obstaranie nájomného bytu**. Rast cien ovplyvňuje aj proces výstavby nájomných bytov.

Pri aktualizácii výšky obstarávacieho nákladu rezort dopravy vychádzal z indexu cien stavebných prác pre novú výstavbu a modernizáciu bytových budov za I. štvrťrok 2023, ktorý zverejnil Štatistický úrad SR.

V návrhu vyhlášky sa predpokladá účinnosť od 1. septembra 2023 a nové limity sa tak môžu uplatniť pri žiadostiach podaných od roku 2024 a pri už zazmluvnených stavbách, kde žiadateľ preukáže zvýšenie cien stavebných materiálov, výrobkov a prác pred dokončením výstavby. Napríklad, ak obec obstaráva nájomné byty s obnoviteľným zdrojom (OZE) v budove, v súčasnosti je limit 1 390 eur/m², ktorý sa môže zmenou vyhlášky zvýšiť na 1 630 eur/m². Pri preukázaných zvýšených obstarávacích nákladoch si samospráva bude môcť zabezpečiť dofinancovanie výstavby zvýšeným úverom od Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB).

Ministerstvo dopravy plánuje **návrh novely vyhlášky predložiť do medzirezortného pripomienkového konania v júni**.

O príprave novely vyhlášky o výške nákladov na obstaranie nájomného bytu sa viac dočítate **na tomto odkaze**.

:: **Parlament schválil nové pravidlá pre znečisťovateľov ovzdušia**

Motivovať znečisťovateľov ovzdušia k postupnému znižovaniu emisií má **nový Zákon č. 190/2023 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia z dielne Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky**. **Návrh zákona bol v Národnej rade schválený 10.5.2023.**

Nová právna úprava po vyše dvadsiatich rokoch nastavuje spravodlivejšie spoplatňovanie vypúšťania znečisťujúcich látok do ovzdušia. Zákon má zároveň ambíciu byť silným ekonomickým a motivačným nástrojom na dosiahnutie cieľov, stanovených v oblasti ochrany ovzdušia v súlade s Envirostratégiou 2030 aj programovým vyhlásením vlády. Prostredníctvom zákona chce ministerstvo zároveň zabrániť odvrátiteľným úmrtiam v dôsledku znečisteného ovzdušia. Na Slovensku každoročne v dôsledku znečisteného ovzdušia predčasne zomrie 5 000 ľudí.

Nová právna úprava zvyšuje sadzby základných poplatkov tak, aby ich výška zohľadňovala negatívne vplyvy vypúšťania znečisťujúcich látok do ovzdušia a motivovala znečisťovateľov ovzdušia k ďalšiemu znižovaniu emisií. Nový zákon o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia navrhuje zvyšovanie sadzby poplatkov tak, že sa do roku 2030 zdvojnásobí. Od roku 2031 sa poplatky budú každoročne navyšovať podľa výšky inflácie.

Zmeny nastanú aj v prípade osobitnej oznamovacej povinnosti. Za oznámenie sa bude považovať samotné oznámenie údajov o emisiách do Národného emisného informačného systému (NEIS). Mestá a obce budú môcť rozhodnúť o zavedení poplatkovej povinnosti pre vybrané malé zdroje znečisťovania všeobecne záväzným nariadením.

Nový zákon o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia nadobudne účinnosť 1. januára 2024. Ustanovenia, ktoré sa týkajú poplatkov za emisie z veľkého, alebo stredného zdroja a ich výpočet (§ 2, odsek 2, písmeno f), nadobudnú účinnosť 1. januára 2025.

O novom zákone o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia sa viac dočítate **na tomto odkaze**.

Sprievodnú dokumentáciu k zákonu nájdete **TU**.

:: **Nová smernica Úradu geodézie, kartografie a katastra na postup pri zápise, zmene a výmaze vecného bremena**

Od 1.6.2023 nadobudla účinnosť nová smernica Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ÚGKK) na postup pri zápise, zmene a výmaze vecného bremena v súbore popisných informácií katastra nehnuteľností.

Účelom tejto smernice je ustanoviť jednotný postup okresných úradov, katastrálnych odborov pri zápise, zmene a výmaze vecného bremena v súbore popisných informácií katastra nehnuteľností (SPI).

Predmetná smernica obsahuje výklad základných pojmov, úpravu evidencie vecného bremena, osobitné ustanovenia k zápisu vecného bremena, úpravu postupu pri zápise obmedzenia z vecného bremena, postup pri zápise práv z vecného bremena, postup pri zmene vecného bremena, postup pri výmaze vecného bremena a rôzne vzory vyššie uvedených postupov.

Aktuálne znenie smernice je dostupné **na tomto odkaze**.

:: **Výber z nových metodických usmernení Úradu pre verejné obstarávanie**

Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) na svojej internetovej stránke pravidelne zverejňuje nové metodické usmernenia týkajúce sa verejného obstarávania. V mesiaci máj ÚVO zverejnil aj tieto zaujímavé usmernenia:

Povinnosť zápisu do registra partnerov verejného sektora (Metodické usmernenie č. 8327-5000/2023 zo dňa 11. 05. 2023)

V uvedenom metodickom usmernení ÚVO uvádza nasledovné: Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní (Zákon o verejnom obstarávaní alebo aj ZVO) verejný obstarávateľ a obstarávateľ **nesmie uzavrieť zmluvu**, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu **s uchádzačom, ktorý má povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora** a nie je zapísaný v registri partnerov verejného sektora.

Zákon o verejnom obstarávaní bližšie neurčuje podmienky vzniku povinnosti zápisu do registra partnerov verejného sektora a taktiež ani obdobie jeho trvania. Predmetný zákon „len“ upravuje zákaz pre verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa uzavrieť zmluvu vo verejnom obstarávaní s takým subjektom, ktorý má byť zapísaný v registri verejného sektora a nie je, resp. ktorého subdodávateľa majú byť v tomto registri zapísaní a nie sú.

V zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o RPVS) je správcom a prevádzkovateľom registra Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktoré má predmetný právny predpis vo svojej gescii. Ministerstvo sprístupnilo na svojom webe sekciu „Často kladené otázky – RPVS,“ pre subjekty a širokú verejnosť.

V súvislosti s podanou žiadosťou dal ÚVO do pozornosti otázku v znení: „*Ako dlho musí byť PVS zapísaný v RPVS?*“. Zo strany ministerstva bola poskytnutá odpoveď, cit: „*Zákon hovorí o tom, že **subjekt musí byť v RPVS zapísaný aspoň po dobu trvania zmluvy**. Trvaním zmluvy v tomto prípade treba rozumieť dobu, počas ktorej partner verejného sektora prijíma finančné prostriedky alebo nadobúda majetok, práva k majetku alebo iné majetkové práva. **To znamená, že zápis musí trvať dokým nie je zmluva „skonsumovaná“, t. j. dokým sa nenaplní jej hospodársky účel**. Napríklad pri kúpnej zmluve ohľadom nehnuteľnosti do momentu nadobudnutia vlastníctva, pri nájomnej zmluve na dobu určitú do uplynutia tejto doby, pri zmluve o dielo do momentu odovzdania diela a pod.. To, že po naplnení účelu zmluvy môžu medzi zmluvnými stranami trvať určité práva a povinnosti, napríklad zodpovednosť za vady, či povinnosť vyúčtovania použitia dotácie, neznamená, že aj v tomto čase musí trvať zápis v registri. Keďže zmluvou treba rozumieť aj iný právny úkon (napríklad rozhodnutie), tak trvanie zápisu v tomto prípade trvá do momentu ukončenia prijímaním finančných prostriedkov.“*

Celé znenie metodického usmernenia nájdete **na tomto odkaze**.

Prepadnutie zábezpeky v prospech verejného obstarávateľa v prípade, keď uchádzač odstúpil od svojej ponuky (Metodické usmernenie č. 8702-5000/2023 zo dňa 10.05.2023)

V uvedenom metodickom usmernení ÚVO reaguje na doručенú žiadosť týkajúcu sa problematiky prepadnutia zábezpeky ponuky v prospech verejného obstarávateľa v zmysle § 46 ods. 6 písm. a) ZVO. K uvedenému ÚVO uvádza nasledovné:

Zákon o verejnom obstarávaní vo vyššie citovaných ustanoveniach stanovuje taxatívne dôvody, v rámci ktorých zábezpeka prepadne v prospech verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa. **Kogentnosť týchto ustanovení neumožňuje rozšíriť dôvody na prepadnutie zábezpeky v prospech verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa napr. z dôvodu vylúčenia ponuky uchádzača** podľa § 53 ods. 5 písm. f) zákona o verejnom obstarávaní. Z tohto dôvodu zábezpeka neprepadne v prospech verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ uplatnil voči uchádzačovi sankciu vylúčenia a verejný obstarávateľ je povinný tomuto uchádzačovi zábezpeku vrátiť v súlade s § 46 ods. 7 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní.

Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o verejnom obstarávaní ďalej explicitne vyplýva, že **odstúpenie uchádzača od jeho ponuky v lehote viazanosti ponúk je dôvodom na prepadnutie jeho zábezpeky v prospech verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa**, a to aj v prípade, keď rozhodnutie uchádzača mohlo byť motivované žiadosťou o vysvetlenie ponuky, na ktorú napr. uchádzač nie je spôsobilý adekvátne zareagovať.

Celé znenie metodického usmernenia nájdete **na tomto odkaze**.

:: **Predseda ÚVO zmenil rozhodnutie k podmienkam účasti, ktoré vyžadujú skúsenosť s FIDIC**

Predseda ÚVO v druhostupňovom rozhodnutí č. 13883-3000/2022 zo dňa 22.12.2022 zmenil doterajšiu rozhodovaciu prax úradu ohľadom podmienok účasti, ktoré vyžadujú skúsenosť so zmluvnými štandardami FIDIC. Skúsenosť hlavného stavbyvedúceho alebo stavebného dozoru na účely posúdenia technickej/odbornej spôsobilosti podľa § 34 ods. 1 písm. g) Zákona o verejnom obstarávaní by mala reflektovať primárne kvantitatívny rozsah a technickú zložitosť projektov, na ktorých v minulosti títo kľúčoví odborníci participovali. Kvantitatívny rozsah a technická zložitosť projektu však nikdy nebude determinovaná typom zmluvných podmienok implementovaných v zmluve o dielo, ale primárne a výlučne špecifickosťou predmetu zmluvy o dielo.

Samotné selektovanie skúsenosti kľúčového experta v rámci výkonu činnosti stavebného dozoru prostredníctvom zmluvných podmienok projektu, na ktorom v minulosti stavebný dozor participoval, podľa druhostupňového správneho orgánu nereflektuje proporcionalitu a primeranosť, keďže tieto princípy sú kľúčové pri stanovovaní podmienok účasti.

Predseda ÚVO dospel k záveru, že účastník konania vôbec nemal pri stanovení podmienky účasti týkajúcej sa kľúčového odborníka vyžadovať účasť na realizácii projektu, kde zmluvné podmienky vychádzali zo zmluvných podmienok FIDIC. Takto stanovená podmienka účasti je neprimeraná a diskriminačná. Prax vyžadujúca v podmienkach účasti skúsenosť s konkrétnymi zmluvnými podmienkami aj za pripustenia ekvivalentu nie je správna.

Celé rozhodnutie je dostupné **na tomto odkaze**.

Monitoring legislatívy stavebníctva a životného prostredia pre vás pripravili:

Roland Hogh

Šimon Hudák

**Chcem vedieť
viac**

**Navštívte našu
stránku**

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu stavebníckej legislatívy a legislatívy životného prostredia nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahrádzajú právnu službu v zmysle zákona č. 586 / 2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. nezodpovedá za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu legislatívy stavebníctva a životného prostredia. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi, odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.